

Cyprus Standard for the Citation of Legal Authorities

CYSCOLA

Κυπριακό Πρότυπο Αναφοράς Νομικών Πηγών

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή	5
1. Γενικές Σημειώσεις	6
1.1. Αναφορές και υποσημειώσεις	6
1.1.1. Αναφορά υποθέσεων.....	6
1.1.2. Αναφορά νομοθεσίας.....	7
1.1.3. Αναφορά δευτερογενούς πηγής	8
1.1.4. Ταξινόμηση των πηγών στις υποσημειώσεις	8
1.2. Επαναλαμβανόμενες παραπομπές, εσωτερικές παραπομπές (cross references) και λατινικά «εργαλεία»	9
1.2.1. Επαναλαμβανόμενες παραπομπές	9
1.2.2. Εσωτερικές παραπομπές (cross references).....	11
1.2.3. Λατινικά «εργαλεία».....	11
1.3. Σημεία στίξης, εύρος αριθμών και ετών, ξένες λέξεις	12
1.3.1. Σημεία στίξης	12
1.3.2. Εύρος αριθμών και ετών	12
1.3.3. Ξένες λέξεις.....	13
1.4. Αποσπάσματα	13
1.5. Βιβλιογραφίες	15
2. Πρωτογενείς πηγές.....	17
2.1. Νομολογία	17
2.1.1. Γενικά.....	17
2.1.2. Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου.....	18
2.1.3. Αποφάσεις Πρώτου Βαθμού	19
2.2. Νομοθεσία	21
2.2.1. Τίτλος νόμου	21
2.2.2. Μέρη Νομοθεσίας.....	22
2.2.3. Κεφάλαια.....	23
2.2.4. Σύνταγμα.....	23
2.2.5. Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας	24
2.2.6. Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις (Κ.Δ.Π.), Υπουργικές Αποφάσεις, Διαδικαστικοί Κανονισμοί.....	25
2.2.7. Νομοσχέδια.....	26

2.3. Πηγές Ευρωπαϊκής Ένωσης	27
2.3.1. Νομοθεσία ΕΕ	27
2.3.2. Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (ΔΕΕ) και Γενικού Δικαστηρίου.....	28
2.3.3. Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.....	29
2.4. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	29
2.4.1. Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ)	29
2.4.2. Αποφάσεις και Εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.....	30
2.5. Υποθέσεις και νομοθεσία από άλλες δικαιοδοσίες	30
2.5.1. Υποθέσεις.....	30
2.5.2. Νομοθεσία.....	31
3. Δευτερογενείς πηγές	32
3.1. Γενικές Αρχές	32
3.1.1. Όνομα συγγραφέα	32
3.1.2. Τίτλοι.....	32
3.1.3. Μέρη, κεφάλαια, σελίδες και παράγραφοι	32
3.1.4. Ηλεκτρονικές πηγές.....	32
3.1.5. Επαναλαμβανόμενες αναφορές και σύντομες μορφές	33
3.2. Βιβλία	33
3.2.1. Βιβλία συγγραφέων	33
3.2.2. Επεξεργασμένα και μεταφρασμένα βιβλία	34
3.2.3. Συνεισφορές σε επεξεργασμένα βιβλία.....	34
3.2.4. Παλαιότερα έργα.....	35
3.2.5. Εγκυκλοπαίδειες	35
3.3. Άρθρα	36
3.3.1. Έντυπα περιοδικά	36
3.3.2. Ηλεκτρονικά περιοδικά.....	36
3.4. Άλλες δευτερογενείς πηγές	37
3.4.1. Γενικές αρχές	37
3.4.2. Έγγραφα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.....	37
3.4.3. Κείμενα συνεδρίων και/ή διασκέψεων (Conference papers).....	38
3.4.4. Διατριβές.....	38
3.4.5. Ιστοσελίδες και Ιστολόγια.....	38
3.4.6. Άρθρα εφημερίδων	38
3.4.7. Συνεντεύξεις.....	39

Εισαγωγή

Αντλώντας καθοδήγηση από το βρετανικό πρότυπο αναφοράς νομικών πηγών OSCOLA, το αμερικανικό Bluebook, το καναδικό McGill Guide, το αυστραλιανό Australian Guide to Legal Citation, το Ινδικό Standard Indian Legal Citation (SILC) και το OSCOLA Ireland, σε συνδυασμό με την Κυπριακή εθιμική πρακτική, επιχειρήσαμε τη δημιουργία του CYSCOLA, δηλαδή ενός αντίστοιχου ενιαίου οδηγού αναφοράς νομικών πηγών (citation system) ώστε χρησιμοποιείται σε νομικά κείμενα όπως μελέτες, άρθρα, έγγραφα, δοκίμια, δικόγραφα και αποφάσεις.

Το κυπριακό νομικό σύστημα έχει ανάγκη από ένα δικό του πρότυπο αναφοράς νομικών πηγών, ο οποίος θα κωδικοποιεί τις πρακτικές παραπομπών (citation customs) που εντοπίζονται στην Κυπριακή έννομη τάξη και θα καθορίζει την καλύτερη πρακτική (best practice) εκεί όπου εντοπίζονται συγκρούσεις, ασάφειες ή κενά. Πιστεύουμε ότι η προσπάθεια αυτή θα συμβάλει ουσιαστικά στην περαιτέρω ανάπτυξη και διατήρηση της Κυπριακής νομικής παράδοσης και κουλτούρας. Διαθέτοντας μια σύγχρονη, πρακτική και κατανοητή μορφή, η προτεινόμενη συστηματοποίηση των νομικών αναφορών θα καλύπτει την ανάγκη προσαρμογής στις αυξανόμενες ηλεκτρονικές πηγές και τις ποικίλες μορφές άλλων εκδόσεων που εντοπίζονται σήμερα.

Υπάρχουν λοιπόν δύο χρυσοί κανόνες για την αναφορά νομικών όρων: η συνέπεια και η σκέψη του αναγνώστη. Η νομική συγγραφή είναι πιο πειστική όταν ο συγγραφέας αναφέρεται σε νομικές πηγές με σαφή, συνεπή και οικείο τρόπο, και έτσι είναι εύκολο πλέον για τον αναγνώστη να εντοπίσει τις πηγές του συγγραφέα, οπότε γίνεται ακόμη ευκολότερο να παρακολουθήσει το επιχειρήμα του.

Το CYSCOLA λοιπόν είναι ένα τέτοιο εξειδικευμένο σύστημα αναφοράς νομικών πηγών και παρόλο που διαθέτει κοινά στοιχεία με άλλα συστήματα, όπως είναι οι υποσελίδες σημειώσεις και η βιβλιογραφία, υπάρχουν μοναδικά μορφολογικά χαρακτηριστικά ως προς τη συγγραφή νομικών εγγράφων στη Κύπρο. Δεν έχει ως σκοπό την περιεκτικότητα αλλά τη δημιουργία κανόνων και πρακτικών, μέσω της παροχής παραδειγμάτων για τις κύριες πρωτογενείς και δευτερογενείς νομικές πηγές του Κυπριακού συστήματος. Οι οδηγίες που παρέχει το CYSCOLA έχουν προσαρμοστεί στην κοινή εθιμική πρακτική που ακολουθείται σε κυπριακές νομικές αναφορές. Όπου δεν εντοπίζονται νομικές πηγές στο CYSCOLA προτρέπουμε στη χρήση των γενικών του αρχών ως οδηγό ώστε να μπορεί να διατηρηθεί η συνοχή που προωθεί. Απώτερος σκοπός του CYSCOLA είναι να χρησιμοποιηθεί από δικηγόρους, δικαστές, ακαδημαϊκούς και συγγραφείς σε εθνικό επίπεδο κατά τρόπο ομοιόμορφο και κοινά αποδεκτό σε όλα τα νομικά κείμενα.

Ως άμεσες και έμμεσες συνέπειες δημιουργίας του CYSCOLA μπορούν να αναφερθούν οι εξής: καταρχάς θα υπάρχει μια ομοιόμορφη αναφορά πηγών στα νομικά συγγράμματα και άρθρα σε νομικά περιοδικά, στα κείμενα που παραδίδονται από τους δικηγόρους στο δικαστήριο (π.χ. αγορεύσεις) και στις δικαστικές αποφάσεις στην Κύπρο. Επίσης θα ενισχυθεί περισσότερο η κουλτούρα για μείωση

της λογοκλοπής και παρακίνησης δημιουργίας πρωτότυπων ιδεών (original writing). Από την άλλη, και για να μην δημιουργηθούν οποιεσδήποτε δυσκολίες σε δικαστές ή και άλλους λειτουργούς του συστήματος λαμβάνεται υπόψη η ισχύουσα εθιμική πρακτική και γίνεται προσπάθεια να ξεκαθαρίσουν κάποιες ασάφειες και να καλυφθούν κάποια κενά.

Έχουμε έρθει σε επαφή με όλες τις κυπριακές νομικές σχολές, το Ανώτατο Δικαστήριο και τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο και έχουμε λάβει εισηγήσεις τις οποίες ενσωματώσαμε. Το CYSCOLA θα επικαιροποιείται και θα αναβαθμίζεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του CYSCOLA στο www.cyscola.cy και να επικοινωνήσετε μαζί μας στο contact@cyscola.cy.

Επιστημονική Ομάδα:

- Δρ. Ανδρέας Χατζηγεωργίου
- Άντρια Παντελίδου
- Γεωργία Αθανασίου
- Ζήνωνας Χατζηκώστας
- Ιωάννα Λεωνίδου
- Δρ. Νικόλας Κυριακίδης
- Φρίξος Βρυωνίδης

Συντακτική Ομάδα:

- Δρ. Νικόλας Κυριακίδης
- Δρ. Ανδρέας Χατζηγεωργίου
- Ιωάννα Λεωνίδου

1. Γενικές Σημειώσεις

1.1. Αναφορές και υποσημειώσεις

Κατά τη συγγραφή που απευθύνεται σε ακαδημαϊκό ή επαγγελματικό κοινό, πρέπει να παρατίθενται οι πηγές των επιχειρημάτων σε υποσημειώσεις, είτε πρόκειται για πρωτογενείς νομικές πηγές (π.χ. υποθέσεις, νομοθεσία κ.ο.κ), είτε για δευτερεύουσες πηγές όπως βιβλία, άρθρα περιοδικών.

Το CYSCOLA προβλέπει συγκεκριμένο τρόπο καταγραφής μέσω υποσημειώσεων (footnotes) · δηλαδή, όλες οι παραπομπές πρέπει να εμφανίζονται στις υποσημειώσεις και όχι στο ίδιο το κείμενο. Σε μεγαλύτερα έργα όπως βιβλία και διατριβές, υπάρχει πίνακας υποθέσεων, νομοθεσίας και βιβλιογραφίας. Όταν λοιπόν χρειάζεται να γίνει αναφορά σε οποιαδήποτε πηγή, είτε άμεσα με σχετική παράθεση της πηγής είτε έμμεσα με παράφραση ή αναφορά στην ιδέα της πηγής, παρατίθεται η πηγή σε μία υποσημείωση με τον τρόπο που υποδεικνύει το CYSCOLA.

Καταγράφεται η κάθε υποσημείωση με έναν αριθμό που θα εμφανίζεται μετά το σχετικό κείμενο και οποιοδήποτε σημείο στίξης (εάν υπάρχει). Ο αριθμός της κάθε υποσημείωσης εμφανίζεται στο τέλος της πρότασης, εκτός εάν για λόγους σαφήνειας χρήζει τοποθέτησης μετά από συγκεκριμένη λέξη ή φράση. Εάν η λέξη ή η φράση στην οποία αναφέρεται η υποσημείωση βρίσκεται σε αγκύλες, τοποθετείται ο αριθμός υποσημείωσης μετά το κλείσιμο των αγκύλων. Δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει αναφορά στο όνομα της πηγής από την οποία προέρχεται εάν και τα δύο (πηγή και αναφορά) εμφανίζονται στην ίδια πρόταση. Όπου σε μία υποσημείωση υπάρχουν περισσότερες από μία παραπομπές τότε χωρίστε τις με ερωτηματικό (;) .

1.1.1. Αναφορά υποθέσεων

Όταν γίνεται παραπομπή σε υποθέσεις, δίνεται τα ονόματα των μερών, ο αριθμός αναφοράς (όπου εφαρμόζεται) ή ο αριθμός της υπόθεσης, και όπου χρειάζεται η ημερομηνία έκδοσης. Αν το όνομα της υπόθεσης αναφέρεται στο κείμενο, δεν είναι απαραίτητο να επαναληφθεί σε υποσημείωση. Τα μέρη μίας υπόθεσης αναφέρονται πάντα με στοιχείο πλάγιας γραφής (*italics*).

Στην υπόθεση *Ioannou Paraskevaides (Overseas) Ltd & other v. Christofis P. Christofis* επισημαίνεται η αναγκαιότητα φιλελευθεροποίησης των αποζημιώσεων και ο ανθρώπινος πόνος και δυσχέρεια πρέπει να αντιμετωπίζονται με μεγαλύτερη ευαισθησία.³³

Επίσης οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποκαλύπτουν σταθερή άνοδο του επιπέδου των γενικών αποζημιώσεων, τάση που αντανακλά μεγαλύτερη ευαισθησία για τον ανθρώπινο πόνο, την αγωνία της αναπηρίας και τη ψυχική οδύνη από την περιθωριοποίηση από τις συνήθεις δραστηριότητες του ανθρώπου όπως αναφέρθηκε και στην *Μαυροπετρή ν Λουκά*.³⁴

Όπως επίσης τονίζεται στην υπόθεση *Paraskevaides*³⁵ [..]

Η σχετική υποσημείωση θα καταγράφεται ως εξής:

³³ (1982) 1 CLR 789

³⁴ (1995) 1 AAD 66

³⁵ *Paraskevaides* (σημ. 33) 686

Όπου η ίδια πηγή επαναλαμβάνεται σε προηγούμενη (αλλά όχι στην αμέσως προηγούμενη) υποσημείωση, τότε χρησιμοποιείται σύντομη αναφορά στο τίτλο ή μέρη σε συνδυασμό με τον αριθμό της υποσημείωσης στην οποία βρίσκεται η πλήρης αναφορά μέσα σε παρένθεση και μετά από τη συντομογραφία σημ., όπως εμφανίζεται στην υποσημείωση 35. Οι αριθμοί μετά το κλείσιμο της παρένθεσης παραπέμπουν σε σελίδα εντός της συγκεκριμένης πηγής.

1.1.2. Αναφορά νομοθεσίας

Δεν είναι απαραίτητη η προσθήκη υποσημείωσης σε περιπτώσεις αναφοράς νομοθεσίας αν παρέχονται στον αναγνώστη εντός του κειμένου όλες οι πληροφορίες της πηγής απ' όπου προέρχεται η αναφορά όπως στο πιο κάτω παράδειγμα:

Οτιδήποτε αφορά τη σύσταση του Ανωτάτου Δικαστηρίου εντοπίζεται στον περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) Νόμο του 1964 (Ν. 33/1964).

Όταν ωστόσο το κείμενο δεν περιλαμβάνει το όνομα του νόμου ή του άρθρου στο οποίο αναφέρεται τότε πρέπει να καταγραφεί σε σχετική υποσημείωση.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία το Ανώτατο Δικαστήριο αποτελείται από δεκατρείς δικαστές ο ένας εκ των οποίων ασκεί προσόντα Προέδρου.³

³ Περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) Νόμος του 1964 (Ν. 33/1964), άρθρο 3

Όπως και στα πιο πάνω παραδείγματα, αναφέρεται πάντοτε η χρονολογία του Νόμου, ενώ ο σχετικός αριθμός Ν. ή Κεφ. μπαίνει στο τέλος σε παρένθεση. Αναφέρεται πλήρη στοιχεία μόνο κατά την πρώτη αναφορά και σε όλες τις μεταγενέστερες χρησιμοποιείται απευθείας ο σχετικός αριθμός Ν. ή Κεφ.

1.1.3. Αναφορά δευτερογενούς πηγής

Όταν υπάρχει αναφορά σε δευτερογενή πηγή, όπως για παράδειγμα ένα βιβλίο ή ένα άρθρο, τοποθετείται υποσημείωση με τη σχετική αναφορά. Ως γενικές αρχές σημειώνονται τα εξής: Αναφέρεται μόνο το αρχικό ή αρχικά του ονόματος του συγγραφέα και το πλήρες επώνυμο. Οι τίτλοι των βιβλίων μπαίνουν πάντοτε με στοιχείο πλάγιας γραφής (*italics*). Οι τίτλοι των άρθρων μπαίνουν **χωρίς** στοιχείο πλάγιας γραφής (*italics*), μέσα σε εισαγωγικά ”.

Ο Χαρτ έγραψε ότι το δόγμα του νομολογιακού προηγούμενου είναι συμβατό με «δύο τύπους δημιουργικής ή νομοθετικής δραστηριότητας· διακρίνοντας την προηγούμενη περίπτωση «περιορίζοντας τον κανόνα που εξάγεται από το προηγούμενο» και διευρύνοντας τον κανόνα απορρίπτοντας «έναν περιορισμό που βρέθηκε στον κανόνα όπως διατυπώθηκε στην προηγούμενη υπόθεση»³

³⁴ H.L.A. Hart, *The Concept of Law* (2^η έκδοση, Clarendon Press, 1994) 135

³⁵ J.G. Fleming, 'Remoteness and Duty: The Control Devices in Liability for Negligence' (1953) 31 *Canadian Bar Review* 471

1.1.4. Ταξινόμηση των πηγών στις υποσημειώσεις

Όταν γίνεται αναφορά σε περισσότερες από μία πηγές του ίδιου είδους σε μία πρόταση, τοποθετείστε τις πηγές σε χρονολογική σειρά, τοποθετώντας πρώτη την παλαιότερη. Ξεχωρίστε τους αριθμούς αναφοράς με ερωτηματικό (;) και μην αναφέρεται το «και» πριν την τελευταία πηγή. Αν μία από τις πηγές είναι πιο σχετική από τις υπόλοιπες, τότε αναφέρεται αυτήν πρώτα, και μετά να ακολουθήσουν οι λιγότερο σχετικές σε μία νέα πρόταση ξεκινώντας με το «Βλέπε επίσης».

Αν γίνεται αναφορά τόσο σε νομολογία όσο και σε νομοθεσία για συγκεκριμένη πρόταση ή παράγραφο, καταγράψετε πρώτα τη νομοθεσία πριν τη νομολογία, και σε περίπτωση που παραπέμπετε σε πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές για το ίδιο σημείο, τότε προηγούνται στην σειρά πάντοτε οι πρωτογενείς πηγές.

⁵¹ Περί Ατυχημάτων και Επαγγελματικών Νόσων (Γνωστοποίηση) Νόμου (ΚΕΦ. 176); *Φοινικαρίδης κ.α. v. Γεωργίου κ.α.* (1991) 1 ΑΑΔ 475; *Παναγή v. Θεοδώρου* (1992) 1 ΑΑΔ 1303. Βλέπε επίσης *Κωμιάτη v. Πολίτσου κ.α.* (2001) 1 ΑΑΔ 226

⁵² Περί Αστικών Αδικημάτων Νόμος (Κεφ. 148), άρθρο 26; *Γενικός Εισαγγελέας v. Ελευθερίας Ζυπίτη κ.α.* (2003) 1 ΑΑΔ 74

Λεπτομέρειες για τον τρόπο γραφής των υποθέσεων, της νομοθεσίας και δευτερογενών πηγών παρατίθενται στο Μέρος 2 και 3 του CYSCOLA.

1.2. Επαναλαμβανόμενες παραπομπές, εσωτερικές παραπομπές (cross references) και λατινικά «εργαλεία»

1.2.1. Επαναλαμβανόμενες παραπομπές

Σε περιπτώσεις που μία πηγή αναφέρεται σε αρκετά σημεία, τότε μπορεί να προσδιοριστεί εν συντομία η πηγή δίδοντας μέσω της υποσημείωσης παραπομπή στην αρχική υποσημείωση όπου αναγράφεται η πλήρης αναφορά, μέσω της χρήσης (σημ. X). Αν η παραπομπή βρίσκεται στην αμέσως προηγούμενη υποσημείωση τότε χρησιμοποιείται το *ibid*.

Για επαναλαμβανόμενες παραπομπές υποθέσεων, αρκεί μια σύντομη αναφορά του ονόματος της υπόθεσης για να προσδιοριστεί η πηγή. Μεταγενέστερες αναφορές μίας νομοθεσίας μπορούν να χρησιμοποιούν συντομογραφίες ή άλλες σύντομες αναφορές (όπως π.χ. το Κεφ. ή Ν. αναλόγως της περίπτωσης). Οι μεταγενέστερες παραπομπές δευτερογενών πηγών απαιτούν μόνο το επώνυμο των συγγραφέων με το αρχικό γράμμα του ονόματός τους, εκτός εάν παρατίθενται πολλά έργα του ίδιου συγγραφέα, όπου σε τέτοια περίπτωση πρέπει να αναφερθεί το επώνυμο του συγγραφέα και ο τίτλος του έργου (ή μια σύντομη αναφορά του τίτλου).

Σημειώνεται ότι είναι επίσης αποδεκτό να δίνετε την πλήρη αναφορά κάθε φορά που παρατίθεται μια πηγή και μάλιστα κάποιιο εκδότες και νομικές σχολές μπορεί να το προτιμούν από τη χρήση σύντομων αναφορών.

Σε περιπτώσεις που η προηγούμενη αναφορά της πηγής βρισκόταν σε προηγούμενο κεφάλαιο τότε θα πρέπει να γίνεται εκ νέου πλήρης αναφορά της πηγής στην υποσημείωση εάν οι αριθμοί των υποσημειώσεων επαναλαμβάνονται σε κάθε κεφάλαιο. Εάν οι υποσημειώσεις είναι ενιαίες μεταξύ όλων των κεφαλαίων, τότε δεν χρειάζεται εκ νέου πλήρης αναφορά της πηγής σε κάθε κεφάλαιο.

(α) **ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ** επαναλαμβανόμενων παραπομπών υπόθεσης

Στο παράδειγμα αυτό, θα χρησιμοποιήσουμε την αναφορά της *Κυριάκος Γιάλλουρος ν. Σταύρου Ψύλλου*¹ την 1^η υποσημείωση. Εφόσον το όνομα της υπόθεσης υπάρχει στο κείμενο, δεν αναφέρεται στην υποσημείωση. Η 7^η υποσημείωση (αρ. 7) παρουσιάζει μία σύντομη μορφή του ονόματος της υπόθεσης με παραπομπή στην υποσημείωση που υπάρχει ο πλήρης αριθμός αναφοράς της υπόθεσης.

¹ [2009] 1 ΑΑΔ 1552

...

⁷ *Γιάλλουρος* [σημ.1]

(β) **ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ** επαναλαμβανόμενων παραπομπών νομοθεσίας

Αυτό το παράδειγμα παρουσιάζει μία νομοθεσία σε σύντομη μορφή, μέσω της χρήσης του αριθμού Ν. ή Κεφ., που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση επαναλαμβανόμενων παραπομπών. Η σύντομη μορφή προσδιορίζεται σε παρένθεση στο τέλος της πλήρους αναφοράς της νομοθεσίας. Σε κάθε επαναλαμβανόμενη χρήση η σύντομη μορφή μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς παραπομπή στην υποσημείωση με την πλήρη αναφορά.

³² Περί Αστικών Αδικημάτων Νόμος (Κεφ.148)

...

³⁸ Κεφ.148, άρθρο 68

(γ) **ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ** επαναλαμβανόμενων παραπομπών βιβλίου

Το παράδειγμα αυτό δείχνει την αναφορά ενός βιβλίου που έχει πλήρως αναφερθεί στην υποσημείωση 1 και έπειτα στην υποσημείωση 26 γίνεται παραπομπή στην υποσημείωση 1, ενώ η αμέσως επόμενη υποσημείωση (αρ. 27) αναφέρεται και πάλι στο ίδιο βιβλίο μέσω της χρήσης *ibid* (το οποίο αναφέρεται στην αμέσως προηγούμενη αναφορά).

¹ Π. Πολυβίου, *Αστικά Αδικήματα στο Κυπριακό Δίκαιο* (Νομική βιβλιοθήκη, 2020)

...

²⁶ Πολυβίου (σημ. 1) 110

²⁷ *ibid* 78-80

(δ) **ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ** επαναλαμβανόμενων παραπομπών δύο έργων του ίδιου συγγραφέα

Εν προκειμένω θα παρουσιαστεί ο τρόπος αναφοράς δύο έργων του ίδιου συγγραφέα. Η επόμενη παραπομπή αναφέρει το επώνυμο του συγγραφέα και το τίτλο του έργου ή μία σύντομη ονομασία του τίτλου.

²⁷ Π. Πολυβίου, *Εντάλματα έρευνας και κατάσχεση πραγμάτων* (Νομική Βιβλιοθήκη, 2021) 125-130

²⁸ Π. Πολυβίου, *Η διπλωματία της εισβολής* (Νομική Βιβλιοθήκη, 2010) 200-210

...

...

...

³⁵ Πολυβίου, *Εντάλματα έρευνας* (σημ, 27) 73

1.2.2. Εσωτερικές παραπομπές (cross references)

Οι εσωτερικές παραπομπές κατευθύνουν τον αναγνώστη σε άλλα ουσιώδη σημεία του κειμένου. Πρέπει να αποφεύγεται η παραπομπή του αναγνώστη σε άλλο μέρος του κειμένου όταν μπορεί να επαναληφθεί μια σύντομη αναφορά. Δεν είναι βοηθητική μία αόριστη παραπομπή του αναγνώστη, όπως για παράδειγμα «βλέπε πιο πάνω».

Μία σωστή εσωτερική παραπομπή πρέπει να οδηγεί τον αναγνώστη κατευθείαν στο συγκεκριμένο σημείο που θέλουμε να διαβάσει πχ «σημ.15». Ανορθόδοξη είναι και η παραπομπή για παράδειγμα στο «Κεφάλαιο 6Α(2)γ» εκτός αν υπάρχουν κεφαλίδες σε κάθε σελίδα που δείχνουν την συνοχή των 7 υποκεφαλαίων.

Χρησιμοποιείται το «Βλέπε...» όταν επιθυμούμε ο αναγνώστης να δει μόνο το σημείο που του υποδεικνύεται, πχ «Βλέπε σημ. 109»

Η σελιδοποίηση μπορεί να αλλάζει μετά τις αναθεωρήσεις του κειμένου, ειδικά όταν γίνεται προετοιμασία δημοσίευσης. Ως εκ τούτου, είναι ευκολότερο να διασταυρώνονται οι υποσημειώσεις.

1.2.3. Λατινικά «εργαλεία»

Αποφύγετε την χρήση λατινικών εργαλείων όπως για παράδειγμα τα *supra*, *infra*, *ante*, *id*, *op cit*, *loc cit*, και *contra*, που δεν είναι ευρέως κατανοητά. Η λέξη *ibid* που αποτελεί συντομογραφία για το *ibidem*, που σημαίνει «στο ίδιο σημείο», μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς επανάληψης της παραπομπής στην αμέσως προηγούμενη υποσημείωση. Η αυστηρή έννοια του *ibid* είναι «στο ίδιο ακριβώς σημείο» ενώ παράλληλα το «*ibid* 345» σημαίνει «στο έργο που αναφέρεται στην αμέσως προηγούμενη υποσημείωση αλλά στη σελίδα 345». Αν υπάρχουν περισσότερες από μία παραπομπές στην προηγούμενη υποσημείωση, χρησιμοποιήστε το *ibid* μόνο αν αναφέρεστε ξανά σε όλες τις παραπομπές της συγκεκριμένης υποσημείωσης.

Σημειώστε ότι η συντομογραφία *cf* για το *confer* που σημαίνει συγκρίνοντας δεν χρησιμοποιείται όπως και το «Βλέπε». Κάθε λατινική λέξη ή φράση που θα χρησιμοποιηθεί εντός του κειμένου θα αναγράφεται με στοιχείο πλάγιας γραφής (*Italic*). Σημειώνεται ότι κατ' εξαίρεση το *ibid* όταν χρησιμοποιείται σε υποσημείωση, αναγράφεται κανονικά χωρίς στοιχείο πλάγιας γραφής.

1.3. Σημεία στίξης, εύρος αριθμών και ετών, ξένες λέξεις

1.3.1. Σημεία στίξης

Οι συντομογραφίες ονομάτων, επωνύμων και λέξεων (όπως υπόθεση, αναφορά, αγωγή κτλ.) λαμβάνουν πάντοτε τελεία στο τέλος. Ευρέως γνωστή θεσμοί, όμως, δεν λαμβάνουν τελεία – για παράδειγμα, η συντομογραφία του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι «ΑΔ» και του Προέδρου της Δημοκρατίας «ΠτΔ». Όμως, Χρησιμοποιείται το κόμμα για να ξεχωρίσετε αντικείμενα τα οποία θα μπορούσαν να διαβαστούν με τέτοιο τρόπο που να προκαλούν σύγχυση, όπως για παράδειγμα οι αριθμοί, οι συγγραφείς και οι τίτλοι.

J.G. Fleming, 'Remoteness and Duty: The Control Devices in Liability for Negligence' (1953) 31 Canadian Bar Review 471

Χρ. Κληρίδης, 'Η μεταλαμπάδευση του Αγγλικού Δικαίου της Επιείκειας στην Κύπρο' (2021) 1 Κυπριακή Νομική Επιθεώρηση 19

Αστυνομικός Διευθυντής Λευκωσίας ν. Ανδρέας Πανταζή, Ποιν. Υποθ. 22827/06, 26/02/2008

1.3.2. Εύρος αριθμών και ετών

Όταν γίνεται αναφορά σε εύρος αριθμών, χρησιμοποιούνται και τα δύο ψηφία για αναφορά αριθμών από το 10 μέχρι το 20, και μετέπειτα χρησιμοποιούνται όσο το δυνατό λιγότερα ψηφία, αλλά πάντοτε τουλάχιστον τα δύο τελευταία ψηφία του αριθμού.

1–6

11–17

21–26

22–32

121–221

1782–83

1782–812

Σε περίπτωση αναφοράς εύρους ετών, περιλαμβανομένων και αιώνων, αναγράφεται το τελευταίο έτος πλήρως.

1871–1914

1925–27

1.3.3. Ξένες λέξεις

Στο κείμενο χρησιμοποιούνται ξένες λέξεις και φράσεις σε εισαγωγικά («»). Αμέσως μετά τη λέξη ή φράση, σε παρένθεση ή σε υποσημείωση αναφέρεται η μετάφραση όποτε είναι απαραίτητη. Χρειάζεται πλάγια γραφή όταν πρόκειται για λατινικές λέξεις ή φράσεις που χρησιμοποιούνται κοινώς στη νομική γλώσσα όπως για παράδειγμα τα *a priori*, *status quo* κ.ο.κ.

1.4. Αποσπάσματα

Αποσπάσματα από άλλα έργα και υποθέσεις πρέπει είναι πιστά στο πρωτότυπο, εκτός από τις περιπτώσεις που είναι απαραίτητη η αλλαγή, και πρέπει να τοποθετούνται σε εισαγωγικά. Οποιαδήποτε σχόλια επί του αποσπάσματος όπως για παράδειγμα «*οι εμφάσεις έχουν προστεθεί*», πρέπει να τοποθετούνται σε παρένθεση μετά το απόσπασμα σε στοιχείο πλάγιας γραφής (*italic*).

Η στίξη ακολουθεί τα εισαγωγικά εκτός αν αποτελεί μέρος του αποσπάσματος, όπως για παράδειγμα το ερωτηματικό ή το θαυμαστικό (Παράδειγμα 2), ή αν ολόκληρη η πρόταση αποτελεί απόσπασμα. Ο αριθμός υποσημείωσης τοποθετείται τελευταίος μετά τα εισαγωγικά και το σημείο στίξης.

Αποσπάσματα μεγαλύτερα των δύο γραμμών παρουσιάζονται σε ξεχωριστή παράγραφο (Παραδείγματα 2 και 3). Δεν χρησιμοποιούνται εισαγωγικά όταν γίνεται παράφραση του αποσπάσματος αλλά μόνο στα σημεία του αποσπάσματος που καταγράφονται πιστά όπως το πρωτότυπο (Παράδειγμα 3).

Αφήνεται διάστημα στην αριστερή πλευρά του αποσπάσματος μόνο. Όταν ένα απόσπασμα ξεκινά στη μέση μίας πρότασης, το πρώτο γράμμα του αποσπάσματος πρέπει να είναι κεφαλαίο εάν το απόσπασμα από μόνο του είναι ολοκληρωμένη πρόταση. Όταν το απόσπασμα ξεκινά στην αρχή μιας πρότασης στο κείμενο, το πρώτο γράμμα πρέπει να είναι κεφαλαίο και μέσα σε τετραγωνισμένες αγκύλες αν στο πρωτότυπο κείμενο του αποσπάσματος το πρώτο γράμμα δεν ήταν κεφαλαίο (Παράδειγμα 3).

Όταν από το απόσπασμα λείπει κάποιο μέρος ή αν το απόσπασμα σταματά πριν το τέλος της πρότασης του πρωτότυπου αποσπάσματος, χρησιμοποιείται αγκύλες με αποσιωπητικά [...] για να καθίσταται ξεκάθαρο ότι λείπει μέρος από το πρωτότυπο κείμενο. Αφήστε κενό μεταξύ της αγκύλης και οποιουδήποτε κειμένου ή σημείου στίξης εκτός των αγκύλων.

Στις περιπτώσεις που ένα απόσπασμα ενσωματωθεί στο κείμενο, μπορεί να προστεθεί ένα κόμμα για να παρουσιαστεί (Παράδειγμα 1 και 2). Γενικά χρησιμοποιείται άνω και κάτω τελεία για να παρουσιαστεί το απόσπασμα (Παράδειγμα 4).

Όταν είναι απαραίτητο να προστεθεί στο κείμενο ένα απόσπασμα ή μία παραπομπή μέσα στο πρωτότυπο απόσπασμα, παραλείψτε το δείκτη υποσημείωσης από το πρωτότυπο κείμενο του αποσπάσματος, και δώστε την πλήρη αναφορά του συγγραφέα σε μία υποσημείωση (Παράδειγμα 3). Εάν δεν είναι απαραίτητο να προστεθεί τέτοιο απόσπασμα ή αναφορά επειδή είτε νοείται είτε είναι άσχετη, παραλείψτε την υποσημείωση ή την πηγή αναφοράς και προσθέστε «(παραλείπονται υποσημειώσεις)» ή «(παραλείπονται αναφορές)» μετά την παραπομπή σε δική σας υποσημείωση. Με τον ίδιο τρόπο όταν προσθέτετε έμφαση σε ένα απόσπασμα προσθέστε «(προστέθηκε έμφαση)» μετά την υποσημείωση της πηγής αναφοράς (Παράδειγμα 4).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

Ο Διευθυντής της εργοδότης εταιρείας του κ. Ε.Χ. (Μ.Ε.4), ανέφερε ότι ο Ενάγων πήγε και εργάστηκε κοντά του από το 2005, με σύστημα μαθητείας, προκειμένου να μάθει την εργασία «κατασκευές αλουμινίου, πόρτες, παράθυρα», ανέφερε ότι απ' ό,τι θυμάται, ο τελευταίος μισθός του Ενάγοντος τον Δεκέμβριο του 2009 όταν πήγε στρατό «με την προοπτική να έλθει ξανά πίσω», ο μισθός του ήταν €550 - €650 τον μήνα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2

Ο Μπιξ θέτει το ερώτημα, «Ποιο είναι το νόημα μιας διαφωνίας, τελικά, τουλάχιστον στο Ανώτατο Δικαστήριο, εάν ο νόμος είναι απλώς αυτό που λέει η πλειοψηφία σε αυτό το Δικαστήριο;»²²

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3

Το House of Lords κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το επίπεδο απόδειξης στις ποινικές υποθέσεις (ισοζύγιο των πιθανοτήτων) θα πρέπει να εφαρμόζεται κατά τρόπο ελαστικό ως προς τη «σοβαρότητα των προς απόδειξη θεμάτων και στις συνέπειες απόδειξής τους», που σημαίνει στην ουσία απόδειξη πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας (επίπεδο ποινικών υποθέσεων).²⁷

²⁷ Andrew Ashworth, 'Social Control and "Anti-Social Behaviour": The Subversion of Human Rights' (2004) 120 LQR 263, 276, αναφέρονται Clingham and McCann [2002] UKHL 39 [2003] 1 AC 787 [83] (Λόρδος Hope)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 4

Ο Λόρδος Hoffmann αναφέρει τα ακόλουθα:

«It seems to me logical to found liability for damages upon the intention of the parties (objectively ascertained) **because all contractual liability is voluntarily undertaken.**»¹² (έμφαση προστέθηκε)

¹² *Transfield Shipping Inc v Mercator Shipping Inc (The Achilleas)* [2008] UKHL 48, [2009] 1 AC 61 [12] (Λόρδος Hoffmann)

1.5. Βιβλιογραφίες

Σε μεγάλα έργα όπως οι διατριβές και τα βιβλία, η λίστα με βιβλιογραφία από δευτερογενείς πηγές πρέπει να τοποθετείται μετά το κύριο μέρος του κειμένου και οποιαδήποτε παραρτήματα. Πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις πηγές που αναφέρονται στο έργο και δεν χρειάζεται να υπάρχει σχετικό ευρετήριο.

Τα στοιχεία στις βιβλιογραφίες έχουν την ίδια μορφή με όλες τις άλλες αναφορές στο CYSCOLA με τρεις εξαιρέσεις: (1) το επώνυμο του συγγραφέα πρέπει να προηγείται, χωρίς κόμμα που να το χωρίζει από το αρχικό του ονόματος, αλλά κόμμα μετά το αρχικό του 2^{ου} ονόματος, (2) πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο αρχικά των ονομάτων και όχι ολόκληρα τα ονόματα, και (3) οι τίτλοι των έργων άγνωστων συγγραφέων θα πρέπει να προηγούνται ερωτηματικών (;). Τα έργα θα πρέπει να κατατάσσονται με αλφαβητική σειρά ανάλογα με το επώνυμο του συγγραφέα, με τα έργα άγνωστων συγγραφέων να τοποθετούνται στην αρχή της βιβλιογραφίας με αλφαβητική σειρά ανάλογα με την πρώτη σημαντική λέξη του τίτλου.

ΑΝΑΦΟΡΑ σε υποσημείωση

¹³ Σ. Π. Γιαννακούρου, *Κυπριακό Εργατικό Δίκαιο* (Νομική Βιβλιοθήκη, 2016)

ΑΝΑΦΟΡΑ σε βιβλιογραφία

Γιαννακούρου Σ. Π., *Κυπριακό Εργατικό Δίκαιο* (Νομική Βιβλιοθήκη, 2016)

Σε περιπτώσεις αναφοράς πολλών έργων του ίδιου συγγραφέα, τα έργα του πρέπει να ταξινομηθούν με χρονολογική σειρά ξεκινώντας με το παλαιότερο, και σε αλφαβητική σειρά με βάση το γράμμα της πρώτης σημαντικής λέξης του τίτλου του έργου αν πρόκειται για το ίδιο έτος. Μετά την αναφορά του πρώτου έργου, αντικαταστήστε το όνομα του συγγραφέα με διπλή παύλα. Έργα περισσότερων του ενός συγγραφέων καταγράφονται αλφαβητικά κάτω από το όνομα του πρώτου συγγραφέα, όμως μετά

τα αποκλειστικά έργα του συγγραφέα. Αν ο πρώτος συγγραφέας έχει πάνω από ένα συν-συγγραφέα, τα έργα τοποθετούνται σε αλφαβητική σειρά με βάση το επώνυμο του συν-συγγραφέα, και σε περίπτωση που γίνεται αναφορά πέραν του ενός έργου του ίδιου πρώτου συγγραφέα και συν-συγγραφέα, ταξινομούνται με χρονολογική σειρά επαναλαμβάνοντας το όνομα του συν-συγγραφέα κάθε φορά.

Hart H.L.A, *Law, Liberty and Morality* (Oxford University Press, 1963)

— — και Honoré A.M., 'Causation in the Law' (1956) 72 *Law Quarterly Review* 58

— — και Honoré A.M., *Causation in the Law* (2η έκδοση, OUP, 1985)

2. Πρωτογενείς πηγές

2.1. Νομολογία

2.1.1. Γενικά

Τα βασικά στοιχεία αναφοράς υπόθεσης είναι τα ονόματα των μερών. Μεταξύ των μερών τοποθετείται το γράμμα «ν» με τελεία το οποίο παραπέμπει στο λατινικό *versus*, που σημαίνει εναντίον. Το όνομα του/της εκάστοτε ενάγοντα/-ουσας ή αιτήτη/-ιας (κτλ.) καταγράφεται σε ονομαστική κλίση ενώ του/της εκάστοτε εναγόμενου/-ης σε γενική κλίση. Τα ονόματα των μερών καταγράφονται πάντοτε με στοιχείο πλάγιας γραφής (*italic*) και με κεφαλαίο το αρχικό γράμμα του ονόματος/επιθέτου. Επίσης αναφέρεται πάντοτε σε συντομογραφία (π.χ. «αγ.» για «αγωγή», «υποθ.» για «υπόθεση», «αρ.» για «αριθμό» κτλ.) ο αριθμός της υπόθεσης και η ημερομηνία έκδοση της απόφασης. Σε περιπτώσεις διοικητικών προσφυγών το «μέσω...» και όσα επακολουθούν μετά το «Κυπριακής Δημοκρατίας» μπορούν να παραλείπονται.

Όταν υπάρχουν πολλοί διάδικοι, αναφέρονται μόνο τα ονόματα του πρώτου ενάγοντα και του πρώτου εναγόμενου και μετά από αυτά χρησιμοποιήστε το «κ.α.». Όταν οι διάδικοι είναι φυσικά πρόσωπα, μπορείτε να παραλείψετε την καταγραφή των ονομάτων και αρχικών. Αποδεκτές είναι συντομεύσεις κοινών λέξεων και φράσεων όπως πχ το LIMITED και το ΛΤΔ.

Παύλος Σταματόπουλος κ.α. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, Τμήμα Δημοσίων Έργων, Αρ. Υποθ. 1294/09, 17/12/2013

Νικόλα Δρουσιώτη ν. Άφοι Α & Π Μουζούρη (Εργοληπτική) Λτδ, Αρ. Αγ. 1411/2010, 31/03/2014

Συντομεύσεις ονομάτων υποθέσεων

Όταν μία υπόθεση αναφέρεται για πρώτη φορά στο κείμενο ή στις υποσημειώσεις πρέπει να καταγράφεται ολοκληρωμένο το όνομα της υπόθεσης και στη συνέχεια να χρησιμοποιηθεί συντομογραφία (Παράδειγμα 1). Εάν το όνομα της υπόθεσης συντομευτεί με αυτόν τον τρόπο, το όνομα που επιλέγεται πρέπει να είναι αυτό που βρίσκεται πρώτο στο πλήρες όνομα της υπόθεσης.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

¹⁴ *Κακόπιερος Παύλος, κατονομαζόμενος εκτελεστής της διαθήκης της αποβιωσάσης Μυριάνθης Κωνσταντινίδη και Άλλος ν. Γεώργιου Β. Καλαμά, διαχειριστή της περιουσίας του αποβιώσαντος Βάσου Γεωργίου και Άλλων [2009] 1 ΑΑΔ 413*

...

¹⁹ *Κακόπιερος (σημ. 14)*

2.1.2. Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου

Αποφάσεις Εφετείου

Οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου (ΑΔ), το οποίο αποφασίζει ως Εφετείο, μπορούν να καταγραφούν με 2 τρόπους, είτε με τον αριθμό δημοσίευσης στις Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου (ΑΑΔ) ή παλαιότερα στα Cyprus Law Reports (CLR) που δημοσιεύθηκαν μετά την Ανεξαρτησία είτε όταν δεν υπάρχει τέτοιος με αναφορά στον αριθμό της έφεσης και στην ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.

Μέχρι σήμερα το έτος έκδοσης αποφάσεων του ΑΔ καταγραφόταν ανάμεσα σε παρένθεση. Η χρήση της παρένθεσης είναι εντούτοις εσφαλμένη αφού θα έπρεπε να χρησιμοποιείται αγκύλη και όχι παρένθεση π.χ. [1992] 1 ΑΑΔ 1338 ή [1983] 2 CLR 1. Ο λόγος είναι πως σύμφωνα με την κοινώς αποδεκτή χρήση στα συστήματα παραπομπών του κοινοδικαίου, η παρένθεση χρησιμοποιείται όποτε ο αριθμός παραπομπής είναι η πρωταρχική πηγή της αναφοράς, ενώ η αγκύλη όποτε η αναφορά δομείται κατ' έτος. Παρόλα αυτά, για σκοπούς συμμόρφωσης με την ήδη υπάρχουσα εθιμική πρακτική, για σκοπούς του παρόντος οδηγού θα χρησιμοποιείται η παρένθεση ( ) όπως εμφανίζεται και στις ίδιες τις αναφορές του ΑΔ. Επαναλαμβάνεται ότι τα ονόματα των μερών εμφανίζονται πάντοτε με στοιχείο πλάγιας γραφής (*italic*).

Όνομα υπόθεσης | (έτος) | τόμος | CLR | πρώτη σελίδα

Όνομα υπόθεσης | (έτος) | μέρος | ΑΑΔ | πρώτη σελίδα

Δημοκρατία v. Κυπρή (1989) 3 ΑΑΔ 2600

Paradopolou and another v. CBC (1987) 3 CLR 1685

Όταν μία απόφαση δεν έχει δημοσιευθεί στις ΑΑΔ ή στο CLR, τότε γίνεται αναφορά του ονόματος της υπόθεσης, του είδους (σε συντομογραφία) και αριθμού αυτής και την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.

Όνομα υπόθεσης | είδος και αριθμός έφεσης | ημερομηνία έκδοσης
απόφασης

Ahmed Musa v. Αστυνομίας, Ποιν. Εφ. αρ. 2539, 21/09/1962

Πίτσιλλος v. Αστυνομίας, Ποιν. Έφ. αρ. 2457, 30/09/1962

Προνομιακά εντάλματα

Όσον αφορά τις υποθέσεις που αφορούν προνομιακά εντάλματα, ο τρόπος αναφοράς διαφέρει ανάλογα με το κατά πόσο η απόφαση έχει δημοσιευθεί στις ΑΑΔ. Όταν λοιπόν πρόκειται για δημοσιευμένη απόφαση τότε καταγράφεται το όνομα του αιτητή, και έπειτα ακολουθούν τα ίδια με την αναφορά αποφάσεων του ΑΔ. Σε περίπτωση που πρόκειται για μη δημοσιευμένη απόφαση τότε αναφέρεται ο τίτλος της υπόθεσης, ο αριθμός της αίτησης/έφεσης και η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.

Coward Martin (Αρ. 2) (2012) 1 ΑΑΔ 257

Αναφορικά με την Αίτηση του Gillie για αδεια για την καταχώρηση αίτησης για έκδοση προνομιακού εντάλματος τύπου Certiorari, Πολ. Αίτ. Αρ. 126/21, 28/06/2021

Αναφορικά με το Ένταλμα Έρευνας που εξέδωσε το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού, ημερ, 13/10/2000 (2002) 1 ΑΑΔ 571

Πολυκάρπου (1991) 1 ΑΑΔ 207

Αναφορικά με την Αίτηση των Χ. Θεοχαρίδη κ.α., Πολ. Έφ. Αρ. 426/2019, 20/07/2021.

Εμπεδοκλής Ευάγγελος και Άλλοι (Αρ. 3) (2009) 1 ΑΑΔ 529

2.1.3. Αποφάσεις Πρώτου Βαθμού

Αποφάσεις Επαρχιακών Δικαστηρίων

Η λογική είναι η ίδια με την αναφορά αποφάσεων του ΑΔ που δεν έχουν δημοσιευθεί. Είτε πρόκειται για τελικές αποφάσεις είτε για ενδιάμεσες αποφάσεις, αστικών ή ποινικών δικαστηρίων, αναφέρονται αρχικά τα ονόματα των διαδίκων, έπειτα ο αριθμός της αγωγής/αίτησης και τέλος η ημερομηνίας έκδοσης της απόφασης. Τα πιο πάνω διαχωρίζονται με κόμμα. Σε ποινικές αποφάσεις δεν χρειάζεται το «Αρ.» πριν τον αριθμό της υπόθεσης και αρκεί ο αριθμός να ακολουθεί το «Ποιν. Υπόθ.».

Όνομα υπόθεσης | «Αρ. Αγ.» για «Αγωγή» ή «Αρ. Αίτ.» για «Αίτηση» |
αριθμός υπόθεσης | ημερομηνία έκδοσης απόφασης

Όνομα υπόθεσης | «Ποιν. Υπόθ.» | αριθμός υπόθεσης | ημερομηνία έκδοσης
απόφασης

Χρίστου Κωνσταντίνου v. Prime Insurance Company LTD κ.α., Αρ. Αγ. 2635/2011, 31/03/2017

Αστυνομικός Διευθυντής Λευκωσίας v. Ανδρέας Πανταζή, Ποιν. Υποθ. 22827/06, 26/02/2008

Doms Properties Limited v. NBC (nicosia) Business Centre Ltd κ.α., Αρ. Αίτ. Ε171/2014, 15/02/2017

Αίτηση της Εταιρείας Bank Of Moscow (Open Joint Stock Company) v. Αναφορικά με την Εταιρεία Craziemo Holdings Ltd, Αρ. Αίτ. 909/2011, 09/12/2016

Δημοκρατία v. Ανδρέα Κότσαπα κ.α., Ποιν. Υποθ. 27891/14, 09/10/2015

Τράπεζα Πειραιώς (Κύπρου) Λτδ v. Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κ.α., Έφεση/Αίτηση Αρ. 74/2017, 23/12/2019

Αγωγές Ναυτοδικείου

Οι αποφάσεις του Ναυτοδικείου αναφέρονται όπως ακριβώς και οι αστικές, με τη διαφορά ότι διευκρινίζεται στον τίτλο της υπόθεσης ότι αφορά αγωγή ναυτοδικείου.

Μαρούλα Γεωργίου Σάββα v. Salamis Tours LTD, Αγ. Ναυτ. Αρ. 3/2017, 24/05/2017

Πανευρωπαϊκής Ασφαλιστικής Εταιρείας Λτδ. v. The Black Sea Shipping Co. κ.α., Αγ. Ναυτ. Αρ. 32/96, 31/05/1996.

Αποφάσεις Διοικητικού Δικαστηρίου

Η έναρξη ισχύος του Διοικητικού Δικαστηρίου έλαβε χώρα την 01/01/2016. Ως εκ τούτου οι αποφάσεις του Διοικητικού Δικαστηρίου φέρουν ημερομηνία μεταγενέστερη της έναρξης ισχύος του Δικαστηρίου. Ο τρόπος αναφοράς των αποφάσεων του Διοικητικού Δικαστηρίου είναι ο ίδιος με αυτές των Επαρχιακών Δικαστηρίων. Το «μέσω» και όσα εμφανίζονται μετά το «Κυπριακής Δημοκρατίας», σε κάποιες αποφάσεις, μπορεί να παραλείπεται.

Καρκώτης v. Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Υποθ. Αρ. 409/2016, 20/12/2018

WTE Wassertechnik GmbH v. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, Υποθ. αρ. 1573/2015, 28/2/2017

Albarjas v. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω Υπουργείου Εσωτερικών κ.α., Υποθ. αρ. 1243/2019, 10/8/2021

Η αναφορά του Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση δεν είναι απαραίτητη αφού υπάρχουν μόνο δύο βαθμοί δικαιοδοσίας στην Κύπρο.

2.2. Νομοθεσία

2.2.1. Τίτλος νόμου

Για την αναφορά ενός νόμου αρχικά γράφεται ο τίτλος του με ελληνικούς χαρακτήρες, με κεφαλαία γράμματα στις κύριες λέξεις, έπειτα αναφέρετε το έτος ψήφισης του νόμου χωρίς να χρειάζεται κόμμα πριν το έτος. Στη συνέχεια μέσα σε παρένθεση καταγράφεται «N.» το οποίο σημαίνει «Νόμος», τον αριθμό του νόμου, κάθετη γραμμή και το έτος έκδοσης του Νόμου, ανάλογα με την περίπτωση.

Ο περί Δικαστηρίων Νόμος του 1960 (N. 14/1960)

Ο περί Ενοικιοστασίου Νόμος του 1983 (N. 23/1983)

Ο περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Διαφορές Νόμος του 2019 (N.62(I)/2019)

Στις περιπτώσεις που γίνεται επαναλαμβανόμενη χρήση κάποιου νόμου στο κείμενο, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε συντομευμένη μορφή του τίτλου είτε στο ίδιο το κείμενο (Παράδειγμα 1) είτε στις υποσημειώσεις (Παράδειγμα 2), υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταστεί αυτό σαφές για τον αναγνώστη. Η συντομογραφία είναι συνήθως είτε ο αριθμός και το έτος του νόμου είτε το κεφάλαιο αυτού (πχ Ο περί Δικαστηρίων Νόμος του 1960 γίνεται N.14/1960). Όπου επιθυμούμε να χρησιμοποιήσουμε συντομογραφία, σε παρένθεση ενημερώνουμε τον αναγνώστη για την μετέπειτα χρήση της συντομογραφίας γράφοντας σε αγκύλες «στο εξής» και αναφέροντας την συντομογραφία του νόμου σε στυλ *Italic* και **Bold**.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο άρθρο 12 του περί Ενοικιοστασίου Νόμου του 1983 (N. 23/1983) αναφέρεται ότι το Δικαστήριο έχει τη διακριτική εξουσία να διατάξει τον αιτητή να πληρώσει στον ενοικιαστή αποζημίωση, η οποία δε θα υπερβαίνει ποσό που είναι ίσο με το τρέχον ενοίκιο δεκαοκτώ μηνών, αν η απόφαση ή το διάταγμα αφορά κατάσταση. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 του N. 23/1983 οποιαδήποτε απόφαση του Δικαστηρίου υπόκειται, εντός σαράντα δύο ημερών από την ημέρα έκδοσης της, σε έφεση ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2

Όπως αναφέρει η σχετική νομοθεσία¹² το Δικαστήριο έχει τη διακριτική εξουσία να διατάξει τον αιτητή να πληρώσει στον ενοικιαστή αποζημίωση, η οποία δε θα υπερβαίνει ποσό που είναι ίσο με το τρέχον ενοίκιο δεκαοκτώ μηνών, αν η απόφαση ή το διάταγμα αφορά κατάσταση. Αξίζει να σημειωθεί ότι οποιαδήποτε απόφαση του Δικαστηρίου υπόκειται, εντός σαράντα δύο ημερών από την ημέρα έκδοσης της, σε έφεση ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.¹⁵

¹² Ο περί Ενοικιοστασίου Νόμος του 1983 (Ν. 23/1983), Άρθρο 7

...

¹⁵ Ν.23/1983, Άρθρο 2

2.2.2. Μέρη Νομοθεσίας

Οι νόμοι χωρίζονται σε μέρη, άρθρα, παραγράφους, εδάφια και κάποιες φορές εμπεριέχονται σε αυτούς και παραρτήματα, τα οποία επίσης χωρίζονται σε παραγράφους και υποπαραγράφους. Οι σχετικές συντομογραφίες είναι οι ακόλουθες:

Μέρος/Μέρη	Μερ.
Αριθμός/Αριθμοί	Αρ.
Παράγραφος/Παράγραφοι	Παρ.
Υποπαράγραφος/υποπαραγράφοι	Υποπαρ.
Εδάφιο/Εδάφια	Εδ.
Παράρτημα/Παραρτήματα	Παραρτ.

Σημειώνεται ότι η λέξη «άρθρο/άρθρα» χρησιμοποιείται ολογράφως χωρίς συντομογραφία. Χρησιμοποιείται ολόκληρη η λέξη στην αρχή μιας πρότασης, ή στις περιπτώσεις που αναφέρεται ένα μέρος του νόμου χωρίς να επανάληψη του ονόματος του νόμου. Οποιαδήποτε αλλού στο κείμενο, μπορεί να χρησιμοποιηθεί οποιαδήποτε από τις δύο μορφές, αν και όταν γίνεται επί μέρους αναφορά σε τμήματα ή παραγράφους, είναι προτιμότερο να χρησιμοποιείτε τη σύντομη μορφή. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί η σύντομη μορφή των τμημάτων στις υποσημειώσεις, εισάγοντας ένα κόμμα μετά το έτος του νόμου και ένα κενό με τελεία μεταξύ της συντομογραφίας και του πρώτου αριθμού.

Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Νόμος του 2000 (Ν.96(Ι)/2000), Άρ. 2

Εάν καθορίζετε μια παράγραφο ή υποενότητα ως μέρος μιας ενότητας, χρησιμοποιήστε μόνο τη συντομογραφία για την ενότητα. Για παράδειγμα, το εδάφιο (i) της υποπαραγράφου (β) της παραγράφου (1) του άρθρου 15 του Ν.96(Ι)/2000 θα αναφέρεται ως εξής:

Άρθρο 15(1)(β)(i) του Ν.96(Ι)/2000

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ στο κείμενο

[...] στο Άρθρο 4(1)(3)(β)(ν) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (Ν.1/1990) αναφέρεται ότι [...]
[...] των Άρθρων 16 και 17(α) του Ν.1/1990 είναι [...]

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ στις υποσημειώσεις

³² Περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (Ν.1/1990), Άρθρο (1)(3)(β)(ν)
...
³⁶ Ν.1/1990, Άρ. 11(1) και (6)

2.2.3. Κεφάλαια

Οι Νόμοι που θεσπίστηκαν πριν από το 1960 και αντλώντας καθοδήγηση από την Αγγλική Νομοθεσία, αποτελούν Κεφάλαια της Κυπριακής Βασιλικής Νομοθεσίας. Στις περιπτώσεις αναφοράς νόμων από την Βασιλική Νομοθεσία, αναφέρετε τον τίτλο του νόμου με ελληνικούς χαρακτήρες, χρησιμοποιώντας κεφαλαία για τα αρχικά των κύριων λέξεων και ακολούθως σε παρένθεση «Κεφ.» και να ακολουθεί ο αριθμός του Κεφαλαίου.

Ο περί Αστικών Αδικημάτων Νόμος (Κεφ. 148)
Ο περί Αποδείξεως Νόμος (Κεφ. 9)

2.2.4. Σύνταγμα

Το Σύνταγμα τέθηκε σε εφαρμογή στις 16 Αυγούστου 1960 με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ανεξάρτητο και κυρίαρχο κράτος. Ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνεται στην Κυπριακή Βασιλική Νομοθεσία και δεν φέρει αριθμό και έτος θέσπισης. Ο μόνος τρόπος που μπορεί να αναφερθεί είναι είτε ως «Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας» είτε ως «Σύνταγμα».

2.2.5. Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας

Η Πολιτική Δικονομία είναι το βασικό δικονομικό σύστημα ενώπιον των Επαρχιακών και του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε πολιτικές υποθέσεις αστικής φύσεως. Οι πηγές της Πολιτικής Δικονομίας στην Κύπρο είναι:

A. Οι Θεσμοί του 1954 με παραπομπές, με βάση τις οποίες ανατρέχουμε στους παλαιούς Αγγλικούς Θεσμούς και στο *White Book*.

B. Οι παλαιοί Αγγλικοί Θεσμοί που ίσχυαν το 1960 και

Γ. Οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Η Πολιτική Δικονομία διέπεται από τους Θεσμούς Πολιτικής Δικονομίας και τον Περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμο (Κεφ. 6). Σύμφωνα με τους κανόνες και διατάξεις της Πολιτικής Δικονομίας που είναι 65 στο σύνολό τους, καθώς και τα άρθρα του Κεφ. 6, ρυθμίζονται όλες οι προϋποθέσεις διεξαγωγής μιας δικαστικής διαδικασίας.

Οι Αγγλικοί Θεσμοί ήταν αριθμητικά ταξινομημένοι σε «Orders» και «Rules» αναφορές τις οποίες υιοθετήσαμε αντίστοιχα σε «Διαταγές» και «Θεσμούς». Η Διαταγή φέρει ένα αριθμό και το θέμα το οποίο αφορά ενώ οι Κανονισμοί είναι οι παραγράφοι που εμπεριέχουν τις πρόνοιες της Διαταγής π.χ. η Διαταγή 25 αφορά τα δικόγραφα και αποτελείται από 9 Κανονισμούς

Κατά την αναφορά Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, χρησιμοποιείται το «Δ.» για την αναφορά της διαταγής και το «Θ.» για την αναφορά του θεσμού δηλαδή της παραγράφου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

ΔΙΑΤΑΓΗ 30 : ΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. (α) Ο ενάγων σε κάθε αγωγή υποχρεούται εντός ενενήντα ημερών από το χρόνο κατά τον οποίο τα δικόγραφα θεωρούνται συμπληρωμένα και προτού λάβει οποιοδήποτε νέο μέτρο στην αγωγή, εκτός από αίτηση για παρεμπίπτον διάταγμα, να εκδώσει κλήση για οδηγίες, οριζόμενη ενώπιον του Δικαστηρίου σε χρονικό διάστημα όχι μικρότερο των εξήντα ημερών.

(β) Η κλήση για οδηγίες εκδίδεται σύμφωνα με τον συνημμένο Τύπο 25, ο οποίος συμπληρώνεται με τις αναγκαίες λεπτομέρειες χρησιμοποιώντας προς τούτο και πρόσθετα φύλλα.

Αναφορά: Δ.30 Θ.1(α)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2

ΔΙΑΤΑΓΗ 30 : ΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΟΔΗΓΙΕΣ

[...] 5. (1) Το Δικαστήριο για αγωγές το αντικείμενο των οποίων είναι μέχρι €3.000 ως στον Θεσμό 7 κατωτέρω αναφέρεται, εκδίδει οδηγίες ως προς την ανταλλαγή εγγράφως της μαρτυρίας μεταξύ των διαδίκων λαμβάνοντας υπόψη [...]

(3) Το Δικαστήριο για αγωγές το αντικείμενο των οποίων υπερβαίνει τις €3.000 εκδίδει οδηγίες για την περαιτέρω πορεία και εκδίκαση της υπόθεσης στη βάση των πιο κάτω δεδομένων:

(i) οι διάδικοι υποχρεούνται κατά το στάδιο της έκδοσης οδηγιών να καταθέσουν στο Δικαστήριο κατάλογο με τους μάρτυρες που προτίθεται κάθε πλευρά να παρουσιάσει μαζί με σύνοψη της μαρτυρίας εκάστου:

Νοείται ότι ο κατάλογος μαρτύρων θα είναι ονομαστικός, αλλά εάν υπάρχουν λόγοι πρακτικής δυσχέρειας, θα δύναται ο ενδιαφερόμενος διάδικος να προσδιορίσει την ιδιότητα του μάρτυρα χωρίς αναφορά στο όνομά του.

(ii) κάθε διάδικος δύναται για καλό λόγο να καλέσει πριν κλείσει την υπόθεση του με σχετικό προφορικό αίτημα και πρόσθετο μάρτυρα ή μάρτυρες.

Αναφορά: Δ.30 Θ.5(3)(i)

Τον Ιανουάριο του 2021 δόθηκαν στη δημοσιότητα οι προτεινόμενοι Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας οι οποίοι εκτιμάται ότι θα τεθούν σε εφαρμογή το 2022. Ο τρόπος αναφοράς των νέων Θεσμών είναι βέβαιο ότι θα διαφέρει καθότι είναι αριθμητικά ταξινομημένοι σε Μέρη. Νεότερη έκδοση του CYSCOLA θα μεριμνήσει ώστε να παρέχει τρόπο αναφορά για τους καινούργιους Θεσμούς, όταν αυτοί τεθούν σε λειτουργία.

2.2.6. Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις (Κ.Δ.Π.), Υπουργικές Αποφάσεις, Διαδικαστικοί Κανονισμοί

Η Κανονιστική Διοικητική Πράξη (Κ.Δ.Π.) εκδίδεται από ένα διοικητικό όργανο, μονομελές ή συλλογικό διοικητικό όργανο της κεντρικής διοίκησης, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου που είναι διοικητική αρχή, και καθορίζει μονομερώς τι πρέπει να ισχύσει σε μια συγκεκριμένη περίπτωση. Πρόκειται για πράξη η οποία θέτει κανόνες νομοθετικού περιεχομένου, γενικούς και απρόσωπους, που μπορούν να εφαρμοστούν σε περιπτώσεις αόριστες, υπάρχουσες ή μελλοντικές. Οι Κ.Δ.Π δημοσιεύονται στο Τρίτο (III) Παράρτημα της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας και συγκεκριμένα στο Πρώτο Μέρος (1).

Σύμφωνα με το Άρθρο 57.4 του Συντάγματος, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας εκτός αν το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά. Ως εκ τούτου δεν δημοσιεύονται όλες οι Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου καθότι απαιτείται η σύμφωνος γνώμη του Υπουργικού Συμβουλίου. Οι αποφάσεις δημοσιεύονται στο Τέταρτο (IV) Παράρτημα της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας στο Πρώτο Μέρος (1).

Οι Διαδικαστικοί Κανονισμοί εκδίδονται από το ΑΔ με σκοπό τη ρύθμιση της διαδικασίας ενώπιον αυτού και οποιοδήποτε άλλου Δικαστηρίου και δημοσιεύονται στο Δεύτερο (II) Παράρτημα της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας στο Πρώτο Μέρος (1).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ αναφοράς Κ.Δ.Π.

Το περί Αντικατάστασης του Παραρτήματος II των περί Αποβλήτων (Περιορισμός Χρήσης Ορισμένων Επικίνδυνων Ουσιών σε Ηλεκτρικό και Ηλεκτρονικό Εξοπλισμό) Κανονισμών του 2014, Διάταγμα του 2016 (Κ.Δ.Π. 1/2017) Ε.Ε. Παρ.ΙΙΙ(1), Αρ. 4987, Σελ. 1, 05/01/2017

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ απόφασης Υπουργικού Συμβουλίου

Τροποποίηση του Σχεδίου Επιδόματος Εξωτερικού σχετικά με την αναθεώρηση του Γενικού Επιδόματος Εξωτερικού (ΓΕΕ), Υπουργείο Οικονομικών (Απόφαση Αρ. 80.827) Ε.Ε. Παρ. ΙΙΙ(1) 4503, ημερ. 9.9.2016, αρ. γνωστ. 822, Ε.Ε. 4514, 02/12/2016.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ διαδικαστικού κανονισμού

Ο Περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 1) Διαδικαστικός Κανονισμός του 2001 (Ν.24/2001)

2.2.7. Νομοσχέδια

Σε περίπτωση αναφοράς νομοσχεδίου αναφέρεται πρωτίστως ο τίτλος του νομοσχεδίου με ελληνικούς χαρακτήρες εντός εισαγωγικών, χρησιμοποιώντας κεφαλαία στα αρχικά των κύριων λέξεων. Κατά τα λοιπά ακολουθούνται τα όσα αναφέρονται στο σημείο 2.2.1.

Νομοσχέδιο με τίτλο «Νόμος που τροποποιεί τους περί φορολογίας του εισοδήματος νόμους του 2002 μέχρι 2020»

Νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί της Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»

2.3. Πηγές Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι επίσημες ενημερώσεις της ΕΕ μεταφέρονται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Official Journal of the European Communities). Η αναφορά στην Επίσημη Εφημερίδα είναι ως εξής: έτος, σειρά, αριθμός/σελίδα. Το γράμμα «L» υποδηλώνει τη σειρά στη νομοθεσία, το «C» περιλαμβάνει πληροφορίες και ειδοποιήσεις της ΕΕ και το «S» πρόσκληση για προσφορά).

2.3.1. Νομοθεσία ΕΕ

Κατά την αναφορά συνθηκών και πρωτοκόλλων της ΕΕ, δίδεται ο τίτλος της νομοθεσίας, περιλαμβανομένων των τροποποιήσεων εάν είναι απαραίτητο, ακολούθως το έτος δημοσίευσης, η σειρά στην Επίσημη Εφημερίδα και τους αριθμούς αναφοράς και σελίδων. Οι παλαιότερες συνθήκες δημοσιεύονταν με το γράμμα «C». Με αξιοσημείωτες εξαιρέσεις όπως η Συνθήκη της Λισαβόνας, η νομοθεσία πλέον δημοσιεύεται στο γράμμα «L».

Τίτλος νομοθεσίας| [έτος] | σειρά | αριθμός αναφοράς/πρώτη σελίδα

Πρωτόκολλο της συμφωνίας για τα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν πλήρως το κεκτημένο Σένγκεν - Κοινές δηλώσεις [2007] EE L 129/35

Ενοποιημένη έκδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση [2008] EE C115/13

Αναφορά σε Κανονισμούς, Οδηγίες, Συστάσεις και Γνωμοδοτήσεις γίνεται με τον τύπο της νομοθεσίας, αριθμό και τίτλο, που να ακολουθούνται από τις λεπτομέρειες δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα. Σημειώστε ότι το έτος προηγείται του αριθμού αναφοράς στις Οδηγίες αλλά ακολουθεί στους Κανονισμούς.

Τύπος νομοθεσίας| αριθμός | τίτλος | [έτος] | σειρά | αριθμός αναφοράς/πρώτη σελίδα

Οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων [2005] EE L 255/22

Κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) [2003] EE L 1/25

2.3.2. Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (ΔΕΕ) και Γενικού Δικαστηρίου

Από το 1989, οι υποθέσεις της ΕΕ έχουν αριθμηθεί σύμφωνα με το αν καταχωρήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (ΔΕΕ) ή στο Γενικό Δικαστήριο (ΓΔ), και τους δόθηκε το πρόθεμα C – (για υποθέσεις ΔΕΕ) ή T – (για υποθέσεις ΓΔ). Το ΓΔ είχε το ρόλο και την ονομασία τους Πρωτοδικείου έως το 2009. Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, το οποίο ιδρύθηκε το 2005, έχουν ως πρόθεμα το F. Σε αποφάσεις που χρονολογούνται πριν το 1989 δεν προστίθεται το γράμμα C αλλά τον αριθμό καταχώρισης της υπόθεσης στα λατινικά και στη συνέχεια το όνομα της υπόθεσης σε *Italic*, χωρίς σημεία στίξης μεταξύ τους. Έπειτα δώστε την αναφορά της υπόθεσης με τον ίδιο τρόπο όπως και με τις κυπριακές αποφάσεις.

Αριθμός υπόθεσης | όνομα υπόθεσης | [έτος] | αριθμός αναφοράς | πρώτη σελίδα

Όπου είναι δυνατόν, ανατρέξτε στις επίσημες εκθέσεις, οι οποίες αναφέρονται ως ECR. Οι αποφάσεις του ΔΕΕ στον πρώτο τόμο (ECR I–) και οι υποθέσεις του ΓΔ αναφέρονται στον δεύτερο τόμο (ECR II). Ο αριθμός τόμου, ο οποίος είναι σε λατινικούς αριθμούς, αντιστοιχεί στον αριθμό σελίδας με μια παύλα. Εάν δεν υπάρχει αναφορά ECR, η δεύτερη καλύτερη αναφορά είναι συνήθως στο Common Market Law Reports (CMLR). Ορισμένες υποθέσεις αναφέρονται στις Νομικές Εκθέσεις ή/και στις Εβδομαδιαίες Νομικές Εκθέσεις της Αγγλίας, όπου μπορούν να βρίσκονται στο CMLR. Για μια υπόθεση που δεν έχει αριθμό αναφοράς, μπορεί να αναφερθεί η σχετική ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα. Εάν η υπόθεση δεν έχει ακόμη αναφερθεί στην Επίσημη Εφημερίδα, τότε αναφέρεται ο αριθμός και το όνομα της υπόθεσης, ακολουθούμενα από το Δικαστήριο και την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης σε παρένθεση.

Υπόθεση αρ. 240/83 *Procureur de la République v ADBHU* [1985] ECR 531

Συνενωμένες υποθέσεις C–430 και 431/93 *Jereon van Schijndel v Stichting Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten* [1995] ECR I–4705

Υπόθεση T–344/99 *Arne Mathisen AS v Council* [2002] ECR II–2905

Υπόθεση αρ. T–277/08 *Bayer Healthcare v OHMI—Uriach Aquilea OTC* (CFI, 11/11/2009)

Για παραπομπή σε συγκεκριμένες παραγράφους χρησιμοποιήστε το «παρ.» μετά από κόμμα.

Υπόθεση αρ. C–176/03 *Commission v Council* [2005] ECR I–7879, παρ. 47–48

Γνώμες Γενικών Εισαγγελέων

Όταν γίνεται αναφορά σε γνωμοδότηση Γενικού Εισαγγελέα, προστίθενται οι λέξεις «Γνωμοδότηση ΓΕ [όνομα]» μετά τον αριθμό αναφοράς της υπόθεσης και ενός κόμματος, και πριν οποιαδήποτε παραπομπή σε συγκεκριμένα σημεία.

Υπόθεση C-411/05 *Palacios de la Villa v Cortefiel Servicios SA* [2007] ECR I-8531, Γνωμοδότηση ΓΕ Mazák, παρ. 79–100

2.3.3. Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με το δίκαιο του ανταγωνισμού και τις συγχωνεύσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως υποθέσεις. Αναφέρετε τα ονόματα των μερών (ή την κοινώς χρησιμοποιούμενη σύντομη ονομασία) με *Italic*, τον αριθμό της υπόθεσης σε παρενθέσεις, τον αριθμό αναφοράς της Επιτροπής (εφόσον υπάρχει) και την έκθεση της Επίσημης Εφημερίδας.

όνομα υπόθεσης | (αριθμός υπόθεσης) | αριθμός απόφασης Επιτροπής | [έτος] |
αριθμός αναφοράς Επίσημης Εφημερίδας/πρώτη σελίδα

Alcatel/Telettra (Υπόθεση IV/M.042) Απόφαση Επιτροπής αρ. 91/251/EEC [1991]
Επίσημη Εφημερίδα L122/48

Georg Verkehrsorgani v Ferrovie dello Stato (Υπόθεση COMP/37.685) Απόφαση
Επιτροπής αρ. 2004/33/EC [2004] OJ L11/17

2.4. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

2.4.1. Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ)

Για τις αποφάσεις του ΕΔΑΔ παραπέμπουμε είτε στις επίσημες εκθέσεις (official reports), ήτοι στα Reports of Judgments and Decisions όπου αναγράφεται το *ECHR* (βλ. παράδειγμα 2 πιο κάτω), είτε στα European Human Rights Reports (EHRR) (βλ. παράδειγμα 4 πιο κάτω), διατηρώντας συνέπεια στον τρόπο αναφοράς. Πριν το 1996, οι επίσημες εκθέσεις ήταν γνωστές ως «Σειρά Α'» ακολουθώντας αριθμητική σειρά. Η σειρά στα EHRR είναι επίσης αριθμητική, όμως από το 2001 χρησιμοποιείται ο αριθμός της υπόθεσης αντί ο αριθμός σελίδας.

Παραπομπές σε μη δημοσιευμένες αποφάσεις πρέπει να αναφέρουν τον αριθμό της αίτησης, και σε παρένθεση το Δικαστήριο και την ημερομηνία της απόφασης. Σε περιπτώσεις που χρειάζεται περαιτέρω παραπομπή σε παραγράφους, χρησιμοποιείτε «παρ.» μετά από κόμμα.

Johnston v Ireland (1986) Σειρά Α', αρ. 122
Osman v UK ECHR 1998-VIII 3124
Balogh v Hungary Αίτηση, αρ. 47940/99, 20/10/204
Omojudi v UK (2009) 51 EHRR 10

2.4.2. Αποφάσεις και Εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Παραπομπές σε αποφάσεις και εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία τερμάτισε τις λειτουργίες της το 1998, θα πρέπει να δίδουν την χρονιά της απόφασης σε παρένθεση, με αναφορά στις *Αποφάσεις και Εκθέσεις* της Επιτροπής (DR), ή, για αποφάσεις που εκδόθηκαν πριν το 1974, στη *Συλλογή Αποφάσεων* της Επιτροπής (CD). Αν είναι διαθέσιμη, μπορεί να γίνει παραπομπή σε δημοσίευση της απόφασης στο ΕΔΑΔ, αρκεί στο τέλος της παραπομπής να εισάγεται «(Απόφαση Επιτροπής)». Παραπομπές σε μη δημοσιευμένες αποφάσεις, αναφέρεται ο αριθμός αίτησης, και μετά σε παρένθεση «Απόφαση Επιτροπής» μαζί με την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.

X v Netherlands (1971) 38 ΣΑ 9
Council of Civil Service Unions v UK (1987) 10 EHRR 269 (Απόφαση Επιτροπής)
Simpson v UK (1989) 64 DR 188
P v UK Αίτηση Αρ. 13473/87 (Απόφαση Επιτροπής, 11/07/1988)

2.5. Υποθέσεις και νομοθεσία από άλλες δικαιοδοσίες

2.5.1. Υποθέσεις

Αναφέρετε υποθέσεις άλλων δικαιοδοσιών, όπως αναφέρονται στη δικαιοδοσία τους, αλλά με ελάχιστα σημεία στίξης. Εάν το όνομα της σειράς αναφορών δεν υποδεικνύει το δικαστήριο, θα πρέπει επίσης να δοθεί είτε σε πλήρη είτε σε σύντομη μορφή σε παρένθεση στο τέλος της παραπομπής. Όταν γίνεται επίκληση απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου μιας πολιτείας των ΗΠΑ, αρκεί η συντομογραφία του ονόματος της πολιτείας.

Henningsen v Bloomfield Motors Inc 161 A 2d 69 (NJ 1960)

Roe v Wade 410 US 113, 163–64 (1973)

Waltons Stores (Interstate) Ltd v Maher (1988) 164 CLR 387

BGH NJW 1992, 1659

Cass civ (1) 21 January 2003, D 2003, 693

CA Colmar 25 January 1963, Gaz Pal 1963.I.277

2.5.2. Νομοθεσία

Καταγράψετε τη νομοθεσία από άλλες δικαιοδοσίες, όπως αναφέρεται στη δικαιοδοσία της, αλλά χωρίς πλήρη διαγραφή των συντομογραφιών. Αν κρίνετε απαραίτητο αναφέρεται και η δικαιοδοσία.

Accident Compensation Act 1972 (NZ) 1976

Standard Terms Act (Gesetz über Allgemeine Geschäftsbedingungen) (FRG)

loi n° 75-1349 du 31 décembre 1975 relative à l'emploi de la langue française

3. Δευτερογενείς πηγές

3.1. Γενικές Αρχές

3.1.1. Όνομα συγγραφέα

Δώστε το όνομα του συγγραφέα όπως ακριβώς εμφανίζεται στο έργο του, και παραλείποντας την ακαδημαϊκή ή επαγγελματική του κατάρτιση. Όταν οι δικαστές γράφουν εκτός Δικαστηρίου θα πρέπει να κατονομάζονται όπως και στο έργο. Εάν υπάρχουν περισσότεροι από τρεις συγγραφείς, δώστε το όνομα του πρώτου συγγραφέα ακολουθούμενο από το «και άλλοι». Εάν δεν εντοπίζεται ο συγγραφέας, αλλά ένας οργανισμός ή ένα ίδρυμα αναλαμβάνει τη συντακτική ευθύνη για το έργο, τότε αναφέρεται αυτό ως συντάκτης. Εάν κανένα πρόσωπο, οργανισμός ή ίδρυμα δεν αναλαμβάνει την ευθύνη για το έργο, τότε η παραπομπή πρέπει να ξεκινά με τον τίτλο του έργου. Ο χειρισμός των ονομάτων των συντακτών είναι ο ίδιος με αυτός των συγγραφέων. Στις υποσημειώσεις, το όνομα ή τα αρχικά του συγγραφέα προηγούνται του επωνύμου τους. Στις βιβλιογραφίες, το επώνυμο έρχεται πρώτο και στη συνέχεια το αρχικό(-α), ακολουθούμενο από κόμμα (βλ. Ενότητα 1.5).

3.1.2. Τίτλοι

Χρησιμοποιείτε πλάγια γραφή (*italics*) για τους τίτλους βιβλίων και παρόμοιων δημοσιεύσεων, περιλαμβανομένων όλων των έργων που έχουν διεθνή πρότυπο αριθμού βιβλίου (ISBN). Όλοι οι υπόλοιποι τίτλοι πρέπει να βρίσκονται μέσα σε εισαγωγικά και στα λατινικά. Κεφαλαιοποιήστε το πρώτο γράμμα με όλες τις σημαντικές λέξεις σε έναν τίτλο. Μικρές λέξεις, όπως "για", "και", "ή" και "το", δεν παίρνουν κεφαλαίο εκτός αν βρίσκονται στην αρχή του τίτλου ή του υπότιτλου.

3.1.3. Μέρη, κεφάλαια, σελίδες και παράγραφοι

Αναφορά σε μέρη, κεφάλαια, σελίδες και παραγράφους τοποθετούνται στο τέλος της παραπομπής. Χρησιμοποιήστε το «Μερ.» για μέρος, το «Κεφ.» για το κεφάλαιο και το «παρ.» για την παράγραφο. Οι αριθμοί σελίδων δεν χρειάζεται να ακολουθούν το «σελ.». Εάν επικαλείστε ένα κεφάλαιο ή μέρος και έναν αριθμό σελίδας, εισαγάγετε ένα κόμμα πριν από τον αριθμό σελίδας. Όπου είναι δυνατόν, δώστε ένα συγκεκριμένο εύρος σελίδων, αλλά αν πρέπει να ανατρέξετε σε μια αρχική σελίδα και σε πολλές απροσδιόριστες επόμενες σελίδες, δώστε τον αρχικό αριθμό σελίδας που ακολουθείται αμέσως από το «ακολ.» (π.χ. 167 ακολ.).

3.1.4. Ηλεκτρονικές πηγές

Εάν παραπέμπετε σε μια δημοσίευση που βρίσκεται στο διαδίκτυο, η οποία είναι επίσης διαθέσιμη σε έντυπη μορφή, αναφέρετε την έκδοση σε έντυπη μορφή. Δεν χρειάζεται να παραθέσετε την ηλεκτρονική πηγή για μια τέτοια δημοσίευση. Οι αναφορές δημοσιεύσεων που διατίθενται μόνο

ηλεκτρονικά θα πρέπει να τελειώνουν με τη διεύθυνση ιστού (ή «url») σε γωνιακούς βραχίονες (< >), ακολουθούμενη από την ημερομηνία της πλέον πρόσφατης πρόσβασης, αναγράφοντας «ετοιμάστηκε την 1η Ιανουαρίου 2010». Συμπεριλάβετε το «http://» μόνο εάν η διεύθυνση ιστού δεν αρχίζει με «www». Περαιτέρω λεπτομέρειες για τις κατευθυντήριες γραμμές για την παραπομπή ηλεκτρονικών πηγών διατίθενται στα σημεία 3.3.2 και 3.4.5.

3.1.5. Επαναλαμβανόμενες αναφορές και σύντομες μορφές

Σε επαναλαμβανόμενες αναφορές βιβλίων και άρθρων, αναφέρετε μόνο το επώνυμο του συγγραφέα και δώστε μια παραπομπή (με τη μορφή (σημ)) στην υποσημείωση με την πλήρη παραπομπή. Εάν αναφέρατε περισσότερα από ένα έργα του ίδιου συγγραφέα, μπορεί να είναι χρήσιμο να δώσετε τον τίτλο ή μια σύντομη μορφή του, και ο τίτλος και μόνο θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί σε μεταγενέστερες αναφορές έργων που δεν έχουν αναφερθεί και σε ορισμένες άλλες δευτερεύουσες πηγές, όπως εκθέσεις και έγγραφα πολιτικής. Περαιτέρω συμβουλές σχετικά με μεταγενέστερες αναφορές και σύντομα έντυπα παρέχονται στην Ενότητα 1.2.

3.2. Βιβλία

3.2.1. Βιβλία συγγραφέων

Αναφέρετε πρώτα το όνομα του συγγραφέα, ακολουθούμενο από κόμμα και μετά τον τίτλο του βιβλίου με πλάγιους χαρακτήρες (βλ. Ενότητα 3.1). Όπου ένα βιβλίο έχει τίτλο και υπότιτλους που δεν χωρίζονται με σημεία στίξης, εισαγάγετε μια άνω και κάτω τελεία.

Οι πληροφορίες δημοσίευσης ακολουθούν τον τίτλο εντός παρενθέσεων. Τα στοιχεία δημοσίευσης πρέπει πάντα να περιλαμβάνουν τον εκδότη και το έτος έκδοσης, με κενό αλλά χωρίς σημεία στίξης μεταξύ τους. Δεν χρειάζεται να δοθεί ο τόπος δημοσίευσης. Εάν αναφέρετε μια έκδοση διαφορετική από την πρώτη έκδοση, υποδείξτε το χρησιμοποιώντας τη φόρμα «2η έκδοση». Οι πρόσθετες πληροφορίες θα πρέπει να είναι αποσαφηνιστικής φύσης· μπορεί να περιλαμβάνουν τον συντάκτη, τον μεταφραστή ή άλλες περιγραφικές πληροφορίες σχετικά με το έργο.

Συγγραφέας, | *τίτλος* | (πρόσθετες πληροφορίες, | έκδοση, | εκδότης | έτος)

Αχ. Αιμιλιανίδης, *Family and Succession law in Cyprus* (2η έκδοση, Wolters Kluwer, 2019)

Εάν ένα βιβλίο αποτελείται από περισσότερους από έναν τόμους, ο αριθμός τόμου ακολουθεί τις λεπτομέρειες δημοσίευσης, εκτός εάν οι λεπτομέρειες δημοσίευσης των τόμων ποικίλουν, οπότε προηγείται και χωρίζεται από τον τίτλο με κόμμα. Προσδιορίστε τις παραγράφους και όχι τις σελίδες εάν οι παράγραφοι είναι αριθμημένες.

Κ. Παρασκευά, *Κυπριακό Διοικητικό Δίκαιο* (Νομική Βιβλιοθήκη, 2017) παρ. 50

3.2.2. Επεξεργασμένα και μεταφρασμένα βιβλία

Εάν δεν υπάρχει συγγραφέας, αναφέρετε τον συντάκτη ή τον μεταφραστή όπως θα κάνατε εάν υπήρχε συγγραφέας, προσθέτοντας σε παρενθέσεις μετά το όνομά τους «συντ.» ή «μτφρ.».

J. Horder (συντ.), *Oxford Essays in Jurisprudence: Fourth Series* (Oxford University Press, 2000)

P. Birks and G. McLeod (μτφρ), *The Institutes of Justinian* (Duckworth, 1987)

Εάν το έργο έχει έναν συγγραφέα, αλλά ένας συντάκτης ή μεταφραστής αναγνωρίζεται επίσης στο εξώφυλλο, αναφέρετε τον συγγραφέα με τον συνηθισμένο τρόπο και αναφέρετε τον συντάκτη ή τον μεταφραστή στην αρχή των πληροφοριών δημοσίευσης, εντός των παρενθέσεων.

H.L.A. Hart, *Punishment and Responsibility: Essays in the Philosophy of Law* (2^η έκδοση, Oxford University Press, 2008)

K. Zweigert and H. Kötz, *An Introduction to Comparative Law* (Tony Weir μτφρ., 3^η έκδοση, OUP 1998)

3.2.3. Συνεισφορές σε επεξεργασμένα βιβλία

Όταν παραπέμπετε ένα κεφάλαιο ή ένα δοκίμιο σε ένα επεξεργασμένο βιβλίο, αναφέρετε τον συγγραφέα και τον τίτλο, σε παρόμοια μορφή με αυτήν που χρησιμοποιείται κατά την παραπομπή ενός άρθρου και, στη συνέχεια, αναφέρετε το όνομα του συντάκτη, τον τίτλο του βιβλίου με πλάγιους χαρακτήρες και τις πληροφορίες δημοσίευσης. Δεν είναι απαραίτητο να δώσετε τις σελίδες της συνεισφοράς.

Συγγραφέας, | «Τίτλος» | στο συντάκτης (συντ.), | τίτλος βιβλίου | (πρόσθετες πληροφορίες, | εκδότης | έτος)

Justine Pila, «The Value of Authorship in the Digital Environment» in William H. Dutton and Paul W. Jeffreys (συντ.), *World Wide Research: Reshaping the Sciences and Humanities in the Century of Information* (MIT Press, 2010)

John Cartwright, «The Fiction of the “Reasonable Man”» in A.G. Castermans and others (συντ.), *Ex Libris Hans Nieuwenhuis* (Kluwer, 2009)

3.2.4. Παλαιότερα έργα

Τα βιβλία που εκδόθηκαν πριν από το 1800 έχουν συνήθως ως «εκδότη» μια μεγάλη λίστα με βιβλιοπωλεία. Σε τέτοιες περιπτώσεις είναι σκόπιμο να αναφερθεί απλώς η ημερομηνία και ο τόπος έκδοσης. Κατά την παραπομπή μιας πρόσφατης δημοσίευσης παλαιότερου έργου, ίσως είναι σκόπιμο να αναφέρετε την αρχική ημερομηνία δημοσίευσης εντός των παρενθέσεων και πριν από τις λεπτομέρειες δημοσίευσης της πρόσφατης έκδοσης.

Thomas Hobbes, *Leviathan* (first published 1651, Penguin, 1985) 268

3.2.5. Εγκυκλοπαίδειες

Αναφέρετε μια εγκυκλοπαίδεια όπως ένα βιβλίο, αλλά εξαιρουμένου του συγγραφέα ή του συντάκτη και του εκδότη και συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης και του έτους έκδοσης ή επανέκδοσης. Οι ακριβείς τόμοι και οι παράγραφοι έρχονται μετά τις πληροφορίες δημοσίευσης. Όταν μια εγκυκλοπαίδεια πιστώνει έναν συγγραφέα για ένα τμήμα, αναφέρετε τόσο τον συγγραφέα όσο και τον τίτλο του τμήματος στην αρχή της παραπομπής. Εάν αναφέρετε μια ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια, αναφέρετε τη διεύθυνση της ιστοσελίδας και την ημερομηνία πρόσβασης.

C.J. Friedrich, «Constitutions and Constitutionalism», *International Encyclopedia of the Social Sciences III* (1968) 319

Leslie Green, «Legal Positivism», *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (φθινοπωρινή έκδοση, 2009)

<http://plato.stanford.edu/archives/fall2009/entries/legalpositivism> (τελευταία πρόσβαση στις 20/11/2009)

3.3. Άρθρα

3.3.1. Έντυπα περιοδικά

Κατά την αναφορά άρθρων, σημειώνεται πρώτα το όνομα του συγγραφέα, ακολουθούμενο από κόμμα. Στη συνέχεια, αναφέρουμε τον τίτλο του άρθρου, με λατινικούς χαρακτήρες μέσα σε εισαγωγικά. Μετά τον τίτλο, παρέχουμε τις πληροφορίες δημοσίευσης με την ακόλουθη σειρά:

- Έτος δημοσίευσης, σε αγκύλες εάν προσδιορίζει τον τόμο, σε αγκύλες αν υπάρχει ξεχωριστός αριθμός τόμου ·
- Τον αριθμό τεύχους εάν υπάρχει (συμπεριλάβετε έναν αριθμό έκδοσης μόνο εάν οι αριθμοί σελίδων ξεκινούν ξανά για κάθε τεύχος μέσα σε έναν τόμο, οπότε τοποθετήστε τον αριθμό έκδοσης σε παρένθεση αμέσως μετά τον αριθμό τόμου) ·
- Το όνομα του περιοδικού με λατινικούς χαρακτήρες, σε πλήρη ή συντομευμένη μορφή, χωρίς τελείες · και
- Την πρώτη σελίδα του άρθρου.

Συγγραφέας, | «Τίτλος» | [έτος] | όνομα περιοδικού ή συντομογραφία | πρώτη σελίδα
του άρθρου

[ή]

Συγγραφέας, | «Τίτλος» | (έτος) | τεύχος | όνομα περιοδικού ή συντομογραφία | πρώτη
σελίδα του άρθρου

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

N. Χατζημιχαήλ, «Η Εισαγωγή στην Κύπρο του Αναγνωριστικού Ευρωπαϊκής Νομολογίας (ECLI)» (2021) 1 Κυπριακή Νομική Επιθεώρηση 54

3.3.2. Ηλεκτρονικά περιοδικά

Όταν αναφέρετε άρθρα περιοδικών που έχουν δημοσιευτεί μόνο ηλεκτρονικά, θα πρέπει να δοθούν οι λεπτομέρειες δημοσίευσης για άρθρα σε έντυπα, αλλά σημειώστε ότι τα διαδικτυακά περιοδικά ενδέχεται να μην διαθέτουν ορισμένα στοιχεία δημοσίευσης (για παράδειγμα, πολλές φορές δεν περιλαμβάνουν αριθμούς σελίδων).

Σε περίπτωση που παρέχονται συμβουλές παραπομπής από το διαδικτυακό περιοδικό, ακολουθήστε αυτή την παραπομπή, αφαιρώντας τελείες όπως απαιτείται για να συμμορφωθείτε με το CYSCOLA. Αναφέρετε στη συνέχεια τη διεύθυνση ιστοσελίδας (σε αγκύλες υπό γωνία) και την ημερομηνία πρόσβασης στο άρθρο.

Συγγραφέας, | «Τίτλος» | [έτος] Ή (έτος) | τόμος / τεύχος | όνομα περιοδικού ή συντομογραφία | <διεύθυνση ιστού> | ημερομηνία πρόσβασης

Οδ. Σπηλιόπουλος, «Η εφαρμογή του άρθρου 207 Συνθ. ΛΕΕ περί Κοινής Εμπορικής Πολιτικής στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας υπό το φως της πρόσφατης ενωσιακής νομολογίας» (2021) 1 Ευρωπαϊκό Δίκαιο <<http://www.nbonline.gr/journals/1053/volumes/1410/issues/1846>> (τελευταία πρόσβαση στις 14/07/2021)

3.4. Άλλες δευτερογενείς πηγές

3.4.1. Γενικές αρχές

Ακολουθήστε τις γενικές αρχές παράθεσης δευτερογενών πηγών. Εάν μια πηγή έχει ISBN, παραθέστε το όπως ένα βιβλίο. Γενικά, παραθέστε πηγές που δεν έχουν ISBN με παρόμοιο τρόπο, αλλά με τον τίτλο σε εισαγωγικά, όπως και στα άρθρα των περιοδικών.

Συγγραφέας, | «τίτλος» | (επιπρόσθετες πληροφορίες, |εκδότης| έτος)

Πρόσθετες πληροφορίες μπορεί να περιλαμβάνουν τον αριθμό του εγγράφου, την περιγραφή εγγράφου, ημερομηνία υιοθέτησης και οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες που μπορούν να βοηθήσουν έναν αναγνώστη να εντοπίσει την πηγή. Ο εκδότης μπορεί να είναι κυβερνητικός φορέας ή οργανισμός και είναι επίσης πιθανό να μην είναι αναγνωρίσιμος κανένας εκδότης. Ανάλογα με την πηγή, μπορεί να είναι πιο ενδεδειγμένο να παρέχεται η ημερομηνία δημοσίευσης και όχι το έτος. Εάν μια πηγή είναι διαθέσιμη μόνο στο διαδίκτυο, τότε δώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση και την ημερομηνία πρόσβασης, όπως περιγράφεται στο σημείο 3.1.4. Εάν επιθυμείτε να χρησιμοποιήσετε συντομευμένο όνομα για την πηγή σε επόμενες αναφορές, δώστε τη σύντομη μορφή σε παρένθεση στο τέλος της πρώτης παραπομπής

3.4.2. Έγγραφα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Όταν παραθέτετε έγγραφα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (όπως είναι οι προτάσεις ή τα σχέδια δράσης), πρώτα παρατίθεται το σώμα που παρήγαγε το έγγραφο, ακολουθούμενο από τον τίτλο σε εισαγωγικά και ακολούθως τον αριθμό COM. Περιγράψτε τον τύπο του εγγράφου σε παρένθεση μετά τον τίτλο, εάν είναι απαραίτητο. Σε μεταγενέστερες παραθέσεις δώστε μόνο τον αριθμό COM.

3.4.3. Κείμενα συνεδρίων και/ή διασκέψεων (Conference papers)

Όταν παραθέτετε κείμενα διασκέψεων τα οποία ήταν μόνο διαθέσιμα σε ένα συνέδριο ή απευθείας από τον συγγραφέα, δώστε το όνομα του συγγραφέα, τον τίτλο σε εισαγωγικά και ακολούθως σε παρένθεση τον τίτλο, τοποθεσία και ημερομηνία του συνεδρίου. Εάν το κείμενο διάσκεψης έχει εκδοθεί, παραθέστε την εκδομένη εκδοχή. Αρχεία που είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο πρέπει να περιλαμβάνουν μία διαδικτυακή διεύθυνση και την ημερομηνία πρόσβασης. Παραθέστε συνεδριακά κείμενα τα οποία δεν είναι διαθέσιμα δημοσίως, μόνο εάν έχετε την άδεια του συγγραφέα.

3.4.4. Διατριβές

Όταν παραθέτετε μία αδημοσίευτη διατριβή, παραθέστε τον συγγραφέα, τον τίτλο και μετά σε παρένθεση το είδος της διατριβής, το πανεπιστήμιο και το έτος ολοκλήρωσης. Αναφέρεται επίσης η ιστοσελίδα πρόσβασης, σε περίπτωση που η διατριβή είναι προσβάσιμη διαδικτυακά.

Γιώργος Γεωργίου, «Προσωρινά Διατάγματα σε σχέση με Παράνομο Τερματισμό της Απασχόλησης» (Διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Κύπρου 2016)

3.4.5. Ιστοσελίδες και Ιστολόγια

Ισχύει και εδώ ότι, στην απουσία οποιασδήποτε άλλης καθοδήγησης, ακολουθήστε τις γενικές αρχές για τις δευτερογενείς πηγές στην παράθεση ιστοσελίδων και ιστολογίων. Όπου δεν μπορεί να εξακριβωθεί ο συγγραφέας, και είναι απαραίτητο να παρατεθεί μια ανώνυμη πηγή, τότε ξεκινήστε με τον τίτλο γραμμένο ως συνήθως. Αν δεν υπάρχει ημερομηνία δημοσίευσης στην ιστοσελίδα, τότε δώστε μόνο την ημερομηνία πρόσβασης.

3.4.6. Άρθρα εφημερίδων

Όταν παραθέτετε άρθρα εφημερίδων, καταγράψτε τον συγγραφέα, τον τίτλο, το όνομα της εφημερίδας με πλάγια γραφή (*italics*) και σε παρένθεση την πόλη και ημερομηνία έκδοσης. Μερικές εφημερίδες έχουν άρθρο στον τίτλο και κάποιες όχι. Εάν είναι γνωστός, καταγράψτε τον αριθμό της σελίδας όπου το άρθρο δημοσιεύτηκε, μετά την παρένθεση. Εάν η εφημερίδα χωρίζεται σε μέρη, και η αρίθμηση των σελίδων ξεκινά από την αρχή σε κάθε μέρος, σημειώστε το όνομα του μέρους πριν τον αριθμό της σελίδας με ένα διάστημα μεταξύ τους, αλλά όχι με κόμμα. Εάν το άρθρο ανευρίσκεται στο διαδίκτυο και δεν υπάρχει αριθμός σελίδας, τότε παραθέστε την διαδικτυακή διεύθυνση και την ημερομηνία πρόσβασης.

3.4.7. Συνεντεύξεις

Όταν παραθέτετε συνέντευξη που πραγματοποιήσατε οι ίδιοι, δώστε το όνομα, θέση και οργανισμό του συνεντευξιζόμενου και την τοποθεσία και πλήρη ημερομηνία της συνέντευξης. Εάν η συνέντευξη πραγματοποιήθηκε από κάποιον άλλο, τότε το όνομα του συνεντευξιζόμενου πρέπει να εμφανιστεί στην αρχή της παράθεσης.

Συνέντευξη με τον Γιώργο Γεωργίου, Επίκουρο Καθηγητή, Τμήμα Νομικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου (Λευκωσία, Κύπρος, 31/03/2021)

3.4.8. Προσωπική επικοινωνία

Όταν παραθέτετε προσωπική αλληλογραφία, όπως ηλεκτρονικά μηνύματα (emails) και επιστολές, καταγράψτε τον αποστολέα και τον παραλήπτη της αλληλογραφίας και την ημερομηνία. Εάν ο εαυτός σας είναι ο αποστολέας ή ο παραλήπτης της αλληλογραφίας, χρησιμοποιήστε τη φράση «στον συγγραφέα» ή «από τον συγγραφέα» όπως αρμόζει.

Επιστολή από τον Γιώργο Γεωργίου προς την Μαρία Ανδρέου (31/03/2021)

Ηλεκτρονικό μήνυμα από την εταιρεία Google προς τον συγγραφέα (31/05/2021)